

Hanna Gill-Piątek
Miroslaw Suchoń
Tomasz Zimoch
Joanna Mucha
Paulina Hennig-Kloska
Tomasz Aniśko
Daria Gosek-Popiołek
Klaudia Jachira
Paweł Krutul
Gabriela Lenartowicz
Dorota Niedziela
Małgorzata Tracz
Urszula Zielińska
Monika Rosa
Bartłomiej Sienkiewicz
Franciszek Sterczewski

minister klimatu i środowiska

Interpelacja nr 23481

Interpelacja w sprawie wyłączenia szczytowej partii Łyśca z obszaru Świętokrzyskiego Parku Narodowego

Szanowny Panie Ministrze,

trwają prace nad wyłączeniem ze Świętokrzyskiego Parku Narodowego części jego terenu - ok. 1,3 ha w zlokalizowanych w szczytowej partii Łyśca. Jest to teren, na którym znajduje się Klasztor Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej. W uzasadnieniu takich planów można przeczytać, że tereny utraciły walory przyrodnicze oraz że należy uregulować kwestie własności gruntów, a także że na tym terenie nie występują cenne gatunki. Teren miałby być przekazany zakonowi, co dziwi o tyle, że w 2002 roku Komisja Majątkowa nie uznała wysuwanych przez Kościół roszczeń, a decyzja miała ostateczny charakter.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, aby wyłączyć z granic parku narodowego jego fragment, trzeba wykazać, że bezpowrotnie utracił on swoje walory przyrodnicze i kulturowe. Zapis ten mówi, że wszystkie te trzy sytuacje muszą wystąpić jednocześnie, a nie tylko jedna lub dwie z nich.

Zdania o utracie walorów przyrodniczych terenu Łyśca nie podzielają przyrodnicy, według których znajdują się zarówno chronione siedliska, spójne z przedmiotem ochrony Świętokrzyskiego Parku Narodowego, a także gatunki zagrożonych zwierząt i roślin. Z ich listą można zapoznać się w Raporcie dotyczącym wartości przyrodniczych i kulturowych działek o nr

ewidencyjnym 2039/1; 2039/2; 2039/3 obręb Nowa Słupia na Łyścu w Świętokrzyskim Parku Narodowym, przygotowanym przez Stowarzyszenie Psychoedukacyjno-Przyrodnicze M.O.S.T. Teren ten cenny jest też archeologicznie. W 2015 roku Rezerwat Archeologiczny "Łysa Góra" wpisano do rejestru zabytków, w 2017 roku natomiast został stał się Pomnikiem Historii. Plany wyłączenia tych terenów ze Świętokrzyskiego Parku Narodowego wydają się wobec tego nie tylko nieuzasadnione merytorycznie, ale również niespójne z wcześniejszymi działaniami obecnego rządu.

Wątpliwości podnosi też Instytut Ochrony Przyrody PAN, który stwierdza, że nie zachodzą wystarczające przesłanki, by teren w szczytowej części Łyśca wyłączyć z terenu Świętokrzyskiego Parku Narodowego, a projektodawca nie przedstawił żadnego dokumentu wykazującego utratę lub brak wartości przyrodniczych i kulturowych na Łyścu, co oznacza niespełnienie warunku prawnego, na którym opiera się plan zmniejszenia ŚPN. Również inne organizacje społeczne i osoby prywatne zgłaszały swoje uwagi i nie zostały one uwzględnione, a w niektórych przypadkach nie odpowiedziano na nie.

Jesienią 2020 roku ukazał się jednak w systemie Rządowego Centrum Legislacji projekt rozporządzenia, datowany na 29.09.2021 r. Na etapie konsultacji społecznych było jedynie 10 dni na zgłoszenie uwag, mimo że zgodnie z prawem powinno to być 30 dni. Prace nad nim trwają, mimo że powyższe wątpliwości merytoryczne, a także uchybienia prawne, były podnoszone przez przedstawicieli wielu środowisk.

W związku z tym zwracam się do pana Ministra z następującymi pytaniami:

1. Czy w pracach nad wyłączeniem tego terenu Ministerstwo zleciło badania dot. występowania gatunków rzadkich i zagrożonych? Jeśli nie, to czy korzystało z takich badań, przeprowadzonych przez podmioty trzecie? Uprzejmie proszę o przedstawienie listy badań wziętych pod uwagę.
2. Czy Ministerstwo jest w stanie przedstawić dokumentację dowodzącą utraty walorów przyrodniczych i kulturowych terenów w szczytowej części Łyśca, która uzasadniałaby wyłączenie ich z ŚPN? Proszę o przedstawienie kopii tych ekspertyz.
3. Jakie podmioty były konsultowane przez Ministerstwo co do zasadności wyłączenia terenów w szczytowej części Łyśca? Proszę o pełną listę podmiotów, które Ministerstwo poprosiło o uwagi oraz listę tych, które przedstawiły uwagi. Proszę też o przedstawienie opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu.
4. Z jakiego powodu prace nad tym projektem są kontynuowane, skoro procedura konsultacji społecznych została przeprowadzona niezgodnie z obowiązującym prawem?
5. Ministra Golińska twierdzi, że zapisy ustawy o ochronie przyrody w tym przypadku się nie stosują, bo ŚPN nie jest pomniejszany, tylko powiększany. Stanowisko takie jest błędne z logicznego i prawnego punktu widzenia. Usunięcie z granic ŚPN fragmentu Łyśca jest jego pomniejszeniem o ten właśnie fragment. Jaka ekspertyza prawna lub jakie zapisy prawa polskiego pozwalają twierdzić, że usunięcie 1,3 ha z obszaru SPN nie jest pomniejszeniem jego powierzchni?
6. Czy brak odpowiedzi na pytania strony społecznej jest czy nie jest podstawą do zakończenia procedowania projektu rozporządzenia?

7. Na jakiej podstawie skrócono do 10 dni czas na zgłoszenie swoich uwag do projektu rozporządzenia na etapie konsultacji publicznych (pismo o sygn. DP-WL.0220.1.2020. AWK)?
8. Czy plan wyłączenia 1,3 ha w rejonie szczytowym Łyśca z granic ŚPN został poddany procedurze wpływu takiej decyzji na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Łysogóry?

Z poważaniem,

Hanna Gill-Piątek
Posłanka na Sejm RP

oraz posłowie i posłanki
członkowie Parlamentarnego Zespołu ds. Puszczy Białowieskiej i innych terenów cennych przyrodniczo